

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a

Anul școlar 2021 – 2022

Limba și literatura română

Testul 4

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore

SUBIECTUL I**(70 de puncte)****Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde cerințelor formulate.****Textul 1**

Prima mea casă a fost o pajiște care adăpostea un heleșteu plin de trestii și nuferi. Eram încă numai un mânz negru, cu picioare lungi și ochi căprui, iar pajiștea mi se părea nesfârșită. Nu plecam niciodată de lângă mama și mă hrăneam cu laptele ei până când m-am făcut destul de mare ca să pot paște iarbă. Când mama s-a întors la muncă, o mai vedeam doar seara.

Dar nu eram singur. Pe pajiște mai erau încă vreo șase mânji și cu toții ne distram de minune. Uneori ne mai întreceam cu gluma și, într-o zi, după ce ne-am lovit cu copitele în joacă, mama m-a chemat la ea.

– Ia ascultă aici, îmi zise ea, ar fi cazul să înveți cum să te porți. Caii nu mușcă și nici nu lovesc. Bunicul tău a fost campion de curse și sper ca și tu să fii un cal de nădejde când te faci mare. Fii blând și muncește cu spor. Nu mușca și nu lovi cu copita niciodată, nici măcar în joacă.

Mama era o iapă înțeleaptă și trecută prin viață, așa că nu i-am uitat niciodată vorbele. Stăpânul nostru era un om bun căruia nu-i plăcea ca cineva să nu respecte caii. Odată chiar a dat afară un îngrijitor care ne lovise cu pietre. Când aproape am împlinit doi ani, a avut loc o întâmplare cutremurătoare, pe care n-am reușit să mi-o scot din minte nici în ziua de astăzi. Abia se crăpase de ziuă, când am auzit urlete de câini.

– Vânătorii, spuse cel mai mare dintre mânji, ciulindu-și urechile.

– E o vânătoare, îi răspunse mama. Cred că au dat de un iepure de câmp.

Cât ai zice pește, o haită de câini a dat năvală pe câmpul de lângă noi, lătrând de mama focului. Erau urmați îndeaproape de bărbați călare, îmbrăcați în haine de vânătoare. Era de-a dreptul fascinant și mai că voiam să mă iau și eu după ei. Câinii au pierdut însă urma iepurelui odată ajunși la marginea izlazului și tot adulmecau, alergând de colo-colo.

S-au oprit însă pe neașteptate și au luat-o din nou la goană, de-a lungul câmpului, înspre pajiște. Un pârau cu maluri late despărțea izlazul în două.

– Ia uite, zise mama, iepurele!

Înspăimântat, urecheatul a trecut pe lângă noi ca fulgerul, iar câinii de pe urmele lui, traversând într-o goană nebună malul și pârau, au dat năvală pe teritoriul nostru. În urma lor veneau vânătorii. Deodată s-a auzit un țipăt: câinii au prins iepurele.

Spre încântarea tuturor, un vânător a prins iepurele de un picior, ținându-l cu capul în jos. Fericirea nu a durat însă prea mult, căci privirile tuturor s-au îndreptat spre apă: doi cai căzuseră, unul în pârau, iar celălalt pe iarbă. Cu chiu, cu vai, din apă a ieșit un călăreț plin de noroi, însă cel de-al doilea nici nu se clinea.

(Black Beauty, Anna Sewell)**Textul 2**

Povestea fascinantă cu castele și cai albi e preferata multora în copilărie. Totuși, ea s-a adaptat și pentru cei mai mari dintre noi și poate fi ilustrată chiar la Herghelia din Sâmbăta de Jos. Când am intrat pe poarta cu coloane înalte de piatră, domnul Nelu, cu o pălărie specifică atmosferei unei herghelii, ne-a întâmpinat și ne-a creionat un traseu pe care să-l urmărim în cadrul vizitei noastre. Așa am aflat despre atracția acestui loc: calul din rasa lipițan.

Acesta s-a format acum patru secole, în localitatea Lipița din actuala Slovenia și are la bază rasele andaluz, lusitan, danez și pur sânge arab. La 1874 se formează herghelia imperială pe domeniul Brukenthal, dar în 1913 întregul efectiv este mutat la Bábolna, în Ungaria. Abia în 1920 statul român decide să reînființeze herghelia care funcționează fără încetare până astăzi.

Zona în care este amplasat acest domeniu se află sub egida umbrei, a răcorii și a liniștii unui râu peste care trecem să putem ajunge la iepe și la mânji. Am fost „avertizați”, cu zâmbetul pe buze, că iepele sunt afară cu puii lor și e ora potrivită pentru a-i admira. Asta se și întâmplă când vezi pentru prima dată atât de mulți cai la un loc. Unii se jucau, alții erau adunați în cerc și lingeau fără grijă bulgări mari de sare, iar alții ne priveau mirați, cu urechile ciulite. Majoritatea iepelor erau albe, unele mai zvelte decât altele, iar o parte aveau culoarea brună, foarte rar zăream câte un exemplar gri.

Înconjurăm grajdurile iepelor și dăm peste o trăsură micuță de lemn, trasă de un căluț ilustrat tot din câteva scânduri. Și pășim într-o clădire, ale cărei camere de la parter sunt amenajate sub forma unei expoziții. Dintre toate obiectele expuse, rămânem fascinați de tocile de echitație și de șei. Dar afară ne aștepta un adevărat spectacol, căci un îngrijitor ținea un cal de frânghie și el alerga, apoi răspundea comenzilor, făcând deliciul vizitatorilor.

Călătoria noastră pe domeniul hergheliei a fost una plină de lecții din comportamentul și viața cailor. Cu siguranță cea mai frumoasă trăsătură a cailor care ne-a impresionat este eleganța. Mulțumim colectivului de la Herghelia Sâmbăta de Jos pentru amintirile țesute cu iz de poveste.

(<http://zigzagprinromania.com>, Nicoleta Felea)

A.

1. Transcrie, din primul text, două cuvinte care denumesc însușiri morale.

2 puncte

2. Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.
Iepurele a fost prins:

- a) lângă pârau.
- b) pe maluri.
- c) pe pajiște.
- d) pe câmp.

Răspunsul corect

☐

2 puncte

3. Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.
Pentru a ajunge la iepe și mânji vizitatorii trebuie:

- a) să treacă printr-o poartă.
- b) să înconjoare grajdurile iepelor.
- c) să treacă un râu.
- d) să treacă pe lângă o clădire.

Răspunsul corect

☐

2 puncte

4. Serie litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Una dintre cele mai intense amintiri ale mânzului este:

- a) imaginea pajiștii.
- b) jocurile cu ceilalți mânji.
- c) experiența neplăcută cu îngrijitorul.
- d) vânătoarea iepurelui.

Răspunsul corect

2 puncte

5. Notează X în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din cele două texte:

6 puncte

Enunțul	Corect	Incorrect
Stăpânul mânzului era un om care nu respecta caii.		
Mânzul avea peste doi ani când a asistat la prima vânătoare din viața sa.		
Câinii au prins iepurele.		
Atracția Hergheliei de la Sâmbăta de Jos este herghelia imperială.		
Cele mai multe iepe din herghelie erau gri.		
Eleganța este trăsătura cailor care impresionează vizitatorii.		

6. Precizează, în două – trei enunțuri, o trăsătură morală a stăpânului, identificată în fragmentul de mai jos, și mijlocul de caracterizare, ilustrându-l cu o secvență:

„Stăpânul nostru era un om bun căruia nu-i plăcea ca cineva să nu respecte caii. Odată chiar a dat afară un îngrijitor care ne lovise cu pietre.”

6 puncte

7. Prezintă, în 30 – 70 de cuvinte, o temă comună celor două texte date, valorificând câte un element de conținut.

6 puncte

8. Crezi că vizitarea unor obiective turistice sau a unor locuri noi au un rol în formarea și dezvoltarea adolescentului? Motivează-ți răspunsul, în 50-90 de cuvinte, valorificând al doilea text. **6 puncte**

3. Rescrie enunțul: „Deodată s-a auzit un țipăt: câinii au prins iepurele.”, înlocuind cuvântul „țipăt” cu un sinonim și „au prins” cu un antonim. **2 puncte**

4. Scrie două enunțuri în care verbul „a trece” să aibă alte două sensuri decât în secvența: ”urecheatul a trecut pe lângă noi ca fulgerul”. **2 puncte**

5. Precizează partea de vorbire și cazul fiecărui cuvânt subliniat în fragmentul: „ Prima mea casă a fost o pajiște care adăpostea un heleșteu plin de trestii și nuferi.” **6 puncte**

6. Alcătuieste un enunț asertiv în care substantivul „iepure” să aibă funcția sintactică de complement prepozițional și un enunț imperativ în care substantivul „bunic” să fie în cazul vocativ. **6 puncte**

7. Scrie impresia pe care ți-a creat-o Herghelia din Sâmbăta de Jos sub forma unei fraze alcătuite din două propoziții principale aflate în raport de coordonare copulativă. **6 puncte**

8. Enunțul următor reprezintă un mesaj al unei persoane care a vizitat Herghelia din Sâmbăta de Jos. Rescrie-l, corectând greșelile de orice natură! **6 puncte**

Așa dar, am petrecut o zi extraordinar de minunată în curtea hergheliei din Sâmbăta de Jos dar am plecat cu gândul la cai pe care iam văzut. Vizitați și voi acest loc minunat.

SUBIECTUL AL II-LEA

20 de puncte

Imaginează-ți că ai vizitat Herghelia din Sâmbăta de Jos. Scrie o notă de jurnal, de cel puțin 150 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută în curtea hergheliei, incluzând o secvență argumentativă și una descriptivă. Data redactării jurnalului este 1 iunie 2021.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudine gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; respectarea normelor de ortografie – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitate – 1 punct).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

